

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0222U001814

Державний реєстраційний номер: 0119U001261

Відкрита

Дата реєстрації: 03-02-2022

1. Етапи виконання

Номер етапу: 3

Назва етапу: Узагальнювально-впроваджувальний. Здійснення кількісно-якісного аналізу й узагальнення результатів експерименту; внесення корективів у методику відповідно до результатів формульовального експерименту; літературне оформлення рукописів і їх рецензування; підготовка заключного наукового звіту.

Початок етапу: 01-2021

Закінчення етапу: 12-2021

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 02141221

Підпорядкованість: Національна академія педагогічних наук України

Адреса: вул. Богдана Хмельницького, буд. 10, м. Київ, 01030, Україна

Телефон: 380442119700

Телефон: 380442262514

E-mail: nauk_org_undip@ukr.net

WWW: <http://www.undip.org.ua/>

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 02141221

Адреса: вул. Богдана Хмельницького, буд. 10, Київ, Київ, 01030, Україна

Підпорядкованість: Національна академія педагогічних наук України

Телефон: 380442119700

Телефон: 380442262514

E-mail: nauk_org_undip@ukr.net

WWW: <http://www.undip.org.ua/>

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

КПКВК: 6551030

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 - кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 1518.435 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Методика компетентісно орієнтованого навчання української мови учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти з навчанням мовами національних меншин

Назва роботи (англ)

Methodology of competence-oriented teaching of the Ukrainian language for primary school students of the institutions of general secondary education with teaching in the languages of national minorities

Реферат (укр)

У результаті виконаного дослідження здійснено комплексне розроблення компетентісних засад опанування української мови як другої учнями 1-4 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням мовами національних меншин, чим створено ґрунтовні теоретичні передумови для практичної реалізації якісно нового етапу розвитку мовної освіти; уперше визначено теоретичні засади навчання української мови як другої на засадах компетентісного підходу учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти з навчанням мовами національних меншин; розроблено, науково обґрунтовано й експериментально перевірено методику компетентісно орієнтованого навчання української мови учнів початкових класів ЗЗСО з навчанням мовами національних меншин; упроваджена експериментальна методика в школи України сприяла реалізації таких освітніх завдань: а) формування внутрішньої мотивації щодо вивчення української мови; б) виховання ціннісного ставлення до державної мови, спілкування нею; в) збагаченню активного й пасивного словника з української мови учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти з навчанням мовами національних меншин, що позитивно вплинуло на формування комунікативних умінь і навичок учнів, розуміння й засвоєння змісту навчальних текстів; визначено концептуальні засади конструювання компетентісно орієнтованого підручника з української мови та читання, дібрано навчальний матеріал до змісту підручника, його структурування здійснювалися на основі компетентісно-орієнтованого підходу до навчання; окреслено підходи до розробки дидактико-методичних засад компетентісно орієнтованого навчання, що відображено у методичних посібниках із формування в учнів 1-2 класів усного мовлення на уроках української мови, збагачення в учнів 3-4 класів словникового запасу з української мови, методичних рекомендацій з формування в учнів 3-4 класів умінь продуктивного мовленнєвого спілкування та системи вправ і завдань для формування в учнів 1-4 класів усного мовлення.

Реферат (англ)

As a result of the completed research, the comprehensive development of the competence based foundations for mastering Ukrainian as a second language by 1st-4th graders of general secondary education institutions with instruction in the languages of national minorities was performed, which established profound theoretical prerequisites for the practical implementation of a qualitatively new stage in the advancement of language education; for the first time the theoretical foundations of teaching Ukrainian as a second language to primary school pupils of general secondary education institutions with instruction in the languages of national minorities based on the competence approach are determined; the methodology of competence-oriented teaching of Ukrainian to primary school pupils of general secondary education institutions (GSEI) with instruction in the languages of national minorities is developed, scientifically based and experimentally tested; the experimental methodology introduced in schools of Ukraine contributed to the implementation of the following educational tasks: a) the formation of internal motivation for learning Ukrainian; b) fostering a value attitude to the national language, communication in it; c) the enrichment of the active and passive vocabulary of Ukrainian of primary school pupils of general secondary education institutions with instruction in the languages of national minorities, which positively affected the formation of the pupils' communicative skills, apprehension and acquisition of the content of educational texts; the conceptual foundations of the design

of Ukrainian language and reading competence-oriented textbook are defined, the learning material to the content of the textbook is selected, its structuring was implemented on the basis of a competence-oriented approach to learning; approaches to the elaboration of didactic and methodological framework of competency-oriented teaching and learning are determined.

Індекс УДК: 373.1.02:372.8, 373.3.016:811.161.2(072.054.57)

Коди тематичних рубрик НТІ: 14.25.09

6. Науково-технічна продукція (НТП)

7. Бібліографічний опис

Богданець-Білокаленко Н. І. Українська мова та читання : підручник для 4 класу з навчанням польською мовою закладів загальної середньої освіти. Київ : КОНВІ ПРИНТ, 2021. 112 с.

Shevchuk L. Revising the use of differentiation in students' work with texts in the context of Ukrainian-polish bilingualism. Cognitive Studies. 2021. №21. С.1-13. DOI: <https://doi.org/10.11649/cs.2468>. URL: <https://ispan.waw.pl/journals/index.php/cs-ec/issue/view/127/showToc>.

Богданець-Білокаленко Н., Фідкевич О. Форми зворотного зв'язку у процесі формувального оцінювання. Педагогічна освіта: теорія і практика. 2021. Вип. 30 (1-2021). С. 115-125. URL: https://lib.iitta.gov.ua/725417/1/%D0%9C%D0%90%D0%9A%D0%95%D0%A2_2021_1%20%D0%B2%D0%B0%D1%80%206-115-125.pdf

Хорошковська-Носач Т. Особливості реалізації компетентнісного підходу в підручнику української літератури для 5 класу закладів загальної середньої освіти з навчанням мовами національних меншин. Проблеми сучасного підручника. 2021. Вип. 26. С. 262-270. URL: <http://ipvid.org.ua/vypusk-26/Zmist26.php>

Ліпчевська І. Упровадження компетентнісного підходу до вивчення української мови у 1-4 класах закладів загальної середньої освіти з навчанням мовами національних меншин. Український педагогічний журнал. 2021. № 4. С. 189-197.

Шевчук Л. До питання про специфіку збагачення словникового запасу з української мови учнів 3-4 класів ЗЗСО з навчанням мовами нацменшин в умовах білінгвізму. Українська мова і література в школі. 2021. №5. С.20-22.

Богданець-Білокаленко Н. Компетентнісно орієнтоване спрямування змісту підручника «Українська мова та читання» для 4 класу шкіл з польською мовою навчання. Стан і перспективи методики вивчення польської мови у закладах середньої та вищої освіти: збірник тез II Міжнародної науково-методичної конференції (Луцьк, 4-8 жовтня 2021 р.). Луцьк, 2021. С. 27-30.

Караман О. Методичні поради для виконання артикуляційної гімнастики. Україно моя вишивана: етнокультурний та освітньо-виховний потенціал української вишиванки: збірник тез II Міжнародної онлайн-конференції (Київ, 20 травня 2021 р.) Київ, 2021. С. 54-56.

Караман С. Використання виражального потенціалу стильових різновидів української мови. Україно моя вишивана: етнокультурний та освітньо-виховний потенціал української вишиванки: збірник тез II Міжнародної онлайн-конференції (Київ, 20 травня 2021 р.) Київ, 2021. С. 56-57.

Шевчук Л. Збагачення словникового запасу з української мови учнів 3-4 класів ЗЗСО з навчанням мовами національних меншин на засадах компетентнісного підходу: основні аспекти. Анотовані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки НАПН України за 2021 рік. Київ, 2021.

Богданець-Білокаленко Н. І., Фідкевич О. Особливості дистанційного навчання української мови в школах з навчанням мовами національних меншин. Дистанційне навчання в умовах карантину: досвід та перспективи. Аналітико-методичні матеріали / кол. автор.; за заг. ред. О.М.Топузова ; укл. М.В.Головка. Київ, 2021. С. 66-72.

Богданець-Білокаленко Н. Види робіт з текстами на уроках читання. Диференціація роботи учнів початкової школи з навчальними текстами: від читання до текстотворення: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції (Київ, 20-21 квітня 2021 р.). Київ – Харків, 2021. С. 15-20.

Ліпчевська І. Особливості підходу до навчання української мови як державної у школах з навчанням мовами національних меншин. Навчання української мови та мов національних меншин учнів закладів загальної середньої освіти в контексті компетентнісного підходу: збірник тез Всеукраїнської наукової конференції (Київ, 21 квітня 2021 р.). Київ, 2021. С. 18–20. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/725740/>

Фідкевич О. Л. Особливості зворотного зв'язку як етапу формувального оцінювання в 3–4 класах початкової школи: Навчання української мови та мов національних меншин учнів закладів загальної середньої освіти в контексті компетентнісного підходу: збірник тез Всеукр. наук. конф.м.Київ, 21 квітня 2021 р. м. Київ, С. 51–53. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/725032/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA-51-53.pdf>

Хорошковська-Носач Т. Тестування як метод контролю на уроках української мови. Методи навчання української мови: сучасний контекст: збірник матеріалів круглого столу, присвяченого пам'яті члена-кореспондента НАПН України, доктора педагогічних наук, професора Біляєва Олександра Михайловича (Київ, 25 березня 2021 р.). Київ, 2021. С. 82–87. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/725541/>.

Шевчук Л. Робота з текстами у початковій школі: види диференціації та їх застосування. Диференціація роботи учнів початкової школи з навчальними текстами: від читання до текстотворення: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції (Київ, 20–21 квітня 2021 р.). Київ – Харків, 2021. С. 99–105.

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 45

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Богданець-Білокаленко Наталія Іванівна (д.пед.н., професор)

Караман Ольга Володимирівна (к.пед.н., професор)

Караман Станіслав Олександрович (д.пед.н., професор)

Ліпчевська Інна Леонідівна

Ладоня Катерина Юріївна

Фідкевич Олена Львівна (к. філол. н.)

Хорошковська-Носач Тетяна Петрівна

Шевчук Лариса Миколаївна (к. пед. н., с.н.с.)

Керівник організації:

Топузов Олег Михайлович (д. пед. н., професор)

Керівники роботи:

Богданець-Білокаленко Наталія Іванівна (д. пед. н., доц.)

Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкРІНТЕІ

Юрченко Т.А.